

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 4/2006 rd

Regeringens proposition om godkännande av en förlängning av förbehållen till Europarådets straffrättsliga konvention mot korruption

Till lagutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 februari 2006 en proposition om godkännande av en förlängning av förbehållen till Europarådets straffrättsliga konvention mot korruption (RP 220/2005 rd) till lagutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet ska lämna utlåtande om ärendet till lagutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Anna-Elina Pohjolainen, justitieministeriet
- lagstiftningssekreterare Kaija Suvanto, utrikesministeriet
- professor Mikael Hidén
- professor Veli-Pekka Viljanen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— professor Ilkka Saraviita.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett vidmakthållande tillsvidare av de förbehåll som Finland har lämnat till artikel 12 och artikel 17.1 b i Europarådets straffrättsliga konvention mot korruption, upprättad i Strasbourg den 4 november 1998.

Förlängningen av förbehållens giltighetstid träder i kraft när depositarien har underrättats, men senast den 31 juli 2006.

I avsnittet om behandlingsordning bedöms förslaget med avseende på 94 § i grundlagen och grundlagsutskottets praxis på denna punkt. Enligt motiven kan förslaget om riksdagens samtycke antas med enkel majoritet. Regeringen rekommenderar ändå att utlåtande inhämtas av grundlagsutskottet eftersom det inte finns någon tidigare erfarenhet av den föreslagna proceduren.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen ska riksdagen bland annat godkänna fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. I sin praxis har grundlagsutskottet utgått från att riksdagen genom ett specifikt beslut lämnar sitt samtycke till den typen av reservationer, uttalanden och förklaringar till fördragsbestämmelser som påverkar innehållet eller omfattningen av fördragsbestämmelserna i relation till fördraget (se GrUU 16/2005 rd, s. 2 och de uttalanden som nämns där). Dessutom krävs riksdagens samtycke för uppsägning av ett förbehåll eller liknande när det har godkänts av riksdagen eller skulle ha godkänts av riksdagen enligt den nuvarande tolkningen av grundlagen (GrUU 9/2003 rd, s. 2, GrUU 61/2001 rd, s. 2).

I samband med att riksdagen godkände konventionen gjordes förbehåll till artiklarna 12 och 17. I sitt utlåtande om propositionen ansåg grundlagsutskottet att förbehållen ingår i området för lagstiftningen och att det därför krävs riksdagens godkännande (GrUU 29/2001 rd, s. 2).

Enligt artikel 38.1 i konventionen gäller förbehållen tre år. De kan dock förnyas för lika långa perioder.

Grundlagsutskottet håller med regeringen om att riksdagen i och med att den har antagit konventionen har gett sitt samtycke till att förbehål-

len gäller i tre år. Om förbehållen ska förnyas, och riksdagen inte beslutar något annat, krävs det ett nytt samtycke.

I propositionen föreslås att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland har kvar förbehållen tillsvidare. Då kan de förnyas utan att riksdagen ger sitt samtycke vid varje enskilt tillfälle. Utskottet menar att 94 § 1 mom. i grundlagen inte ställer några hinder i vägen för ett riksdagsbeslut i enlighet med propositionen.

När riksdagen har gett sitt samtycke till att förbehållen gäller tillsvidare måste riksdagen ge sitt samtycke till att förbehållen inte förnyas. En situation då förbehållen inte förnyas kan enligt grundlagsutskottet jämföras med att förbehållen återtas.

När förbehållen var aktuella gav riksdagen sitt samtycke med enkel majoritet efter att grundlagsutskottet hade lämnat ett utlåtande om detta (GrUU 29/2001 rd). Också beslutet att ha kvar förbehållen tillsvidare får fattas med enkel majoritet.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anför

att riksdagens samtycke krävs för ett vidmakthållande tillsvidare av förbehållen till Europarådets straffrättsliga konvention mot korruption och

att beslutet ska fattas med enkel majoritet.

Helsingfors den 24 februari 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
medl. Sinikka Hurskainen /sd
Roger Jansson /sv
Irina Krohn /gröna
Annika Lapintie /vänst
Reino Ojala /sd
Klaus Pentti /cent

Simo Rundgren /cent
Arto Satonen /saml
Seppo Särkiniemi /cent
Ilkka Taipale /sd
Jan Vapaavuori /saml
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sami Manninen.